

cu privire la aplicarea Codului de etică al cadrului didactic în materia protecției părintelui avertizor de integritate și interzicerii hărțuirii instituționale sau de grup

I. REPERE NORMATIVE DIN CODUL DE ETICĂ AL CADRULUI DIDACTIC

Prezenta recomandare este emisă în temeiul atribuțiilor de monitorizare și interpretare unitară a normelor deontologice de către Consiliul de Etică de pe lângă Ministerul Educației și Cercetării, având la bază următoarele prevederi din **Codul de etică al cadrului didactic** (aprobat prin Ordinul MEC nr. 795/2025, cu modificările ulterioare):

1. Principii generale (pct. 4):

lit. b) profesionalism în relațiile cu elevii, copiii și părinții/alți reprezentanți legali;

lit. c) respect și toleranță față de unicitatea și diversitatea copiilor și elevilor;

lit. d) colaborarea cu părinții/alți reprezentanți ai copiilor și elevilor;

lit. e) onestitatea și integritatea.

2. Norme de conduită în relația cu părinții (pct. 7):

subpct. (1), lit. b) stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise și accesibile;

subpct. (1), lit. f) respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială.

subpunctul 3, litera a) și f): interzicerea expresă a pretinderii sau acceptării de recompense nelegitime, precum și participarea sau încurajarea creării de fonduri informale.

3. Interdicții aplicabile (pct. 11¹):

lit. a) activitățile sau comportamentele care aduc atingere demnității persoanei;

lit. b) manifestările antisemite, xenofobe, extremiste sau discurs de ură, violență sau discriminare.

II. SITUAȚII ANALIZATE ȘI CONTEXTE RELEVANTE

Consiliul constată o inversare gravă a valorilor instituționale: deși ar trebui să inițieze anchete interne privind abaterile disciplinare admise și pentru restabilirea legalității, cadrele didactice și manageriale folosesc sesizarea colectărilor de fonduri ca pretext pentru aplicarea unor tactici de manipulare emoțională. Aceste acțiuni sunt orchestrate direct pentru a izola și a sancționa părintele care solicită respectarea legii.

Consiliul de Etică a analizat două situații specifice și distincte instrumentate pe parcursul mandatului, provenite din două instituții de învățământ preșcolar diferite. Detaliile lor concrete pun în lumină modul în care o lipsă punctuală de reacție managerială sau o abordare greșită a cadrelor didactice poate lăsa un părinte fără protecție în fața presiunii de grup:

Studiul de caz 1: Incidentul privind deturnarea unei ședințe oficiale cu părinții

În cadrul unei ședințe oficiale cu părinții, cadrul didactic a dedicat doar câteva minute subiectelor educaționale, după care a anunțat comunitatea că matineul de absolvire „Adio grădiniță” nu se va mai desfășura în formatul planificat – care presupunea utilizarea unor ținute identice închiriate, contractarea serviciilor foto-video, purtarea tocilor de absolvire și utilizarea baloanelor cu heliu, motivând direct că „un părinte a scris o petiție referitor la colectarea banilor pentru toate aceste servicii și în grădiniță se desfășoară o anchetă”. Acest caz reliefează consecințele grave ale transferului de vinovăție în instituțiile de educație.

Prin această modalitate de comunicare, cadrul didactic a indicat direct o țintă, transferând responsabilitatea propriei abateri administrative asupra părintelui avertizor. În momentul în care grupul majoritar de părinți a declanșat un atac verbal violent, recurgând la amenințări și insulte agresive,

cadrul didactic a asistat pasiv și chiar a continuat, împreună cu părinții, să învinuiască persoana care a sesizat problema, refuzând să intervină pentru a suspenda ședința, pentru a tempera limbajul agresiv sau pentru a proteja demnitatea părintelui hărțuit în cadrul unei întruniri oficiale.

Studiul de caz 2: Incidentul privind utilizarea listelor de conformare și șantajul emoțional

În acest al doilea caz, documentat prin probe audio, mecanismul de intimidare a fost activat în cadrul unei comunități de părinți, sub pretextul păstrării unor „tradiții” și a importanței amintirilor asociate sărbătorilor și festivităților pentru copii. Elementele specifice ale incidentului includ:

- **Sfidarea cadrului normativ:** Susținerea deschisă de către unii părinți a ideii că decizia majorității poate anula sau ignora ordinele imperative ale autorităților emitente („*nu trebuie să fie ordin, suntem părinții de acord și ajunge*”).
- **Manipularea prin argumentul tradiției:** Utilizarea unei puternice presiuni emoționale bazate pe ideea că respectarea legii „*strică sărbătoarea copiilor*”. S-a invocat argumentul istoriei familiale pentru a justifica forțarea colectării: „*Cum copilul meu să nu aibă sărbătoare frumoasă? Frații ei mai mari au avut, toți copiii au!*”, transformând astfel refuzul legal al unui părinte într-un atac imaginar la fericirea colectivă a grupei.
- **Forțarea semnăturilor de către un alt părinte:** Presiunea directă pentru semnarea listei de conformare în fața colectivului a fost exercitată de către un părinte. Acesta a insistat ca părintele avertizor să semneze o listă publică („*dăm semnătura toți... deci dvs. nu sunteți contra să semnați*”), încercând să obțină o conformare forțată sau un acord tacit prin care ceilalți părinți să achite taxa informală în locul său, fapt ce validează practica ilegală.

III. CONSTATĂRI ȘI APRECIEREA CONSILIULUI DE ETICĂ

1. **Principiul non-tolerării pasivității:** Grupurile de mesagerie (Viber, WhatsApp, etc.) și ședințele fizice cu părinții sunt **extensii oficiale ale spațiului educațional**. Cadrul didactic este administratorul și garantul moral al acestor spații. Tolerarea sau nesancționarea discursului de ură, a insultelor și a amenințărilor la adresa unui părinte în aceste spații constituie **complicitate directă** și încălcare gravă a pct. 7, subpct. (1), lit. b) și a pct. 11¹ lit. b) din Codul de etică al cadrului didactic.
2. **Nulitatea de drept a „Votului Majorității” în materie de legalitate:** Nicio decizie a comitetului de părinți, niciun proces-verbal semnat de 20 de părinți și nici o „tradiție” invocată nu pot suspenda, deroga sau anula ordinele privind interzicerea colectărilor de bani. Încercarea unui cadru didactic de a strânge semnături pentru a demonstra „acordul majorității” în fața unui refuz legal constituie un **act de hărțuire și abuz de putere**.
3. **Hărțuirea prin asociere a copilului:** Orice remarcă, evaluare subiectivă, diferențiere vizuală (haine, cadouri) sau comentariu public la adresa unui copil, determinat de refuzul părinților acestuia de a contribui la fonduri informale, reprezintă o **formă de abuz psihologic instituțional asupra copilului**.

IV. MĂSURI RECOMANDATE ȘI OBLIGAȚII ETICE

În scopul eradicării hărțuirii părinților avertizori de integritate, Consiliul de Etică recomandă managerilor de instituții și cadrelor didactice aplicarea următoarelor măsuri:

1. **Anonimatul și protecția strictă a identității:** Se interzice cadrelor didactice și de conducere să deconspire identitatea unui părinte care a depus o sesizare sau care a refuzat în scris o colectare de bani. Numele acestuia nu va fi menționat, sugerat sau expus în fața altor părinți sub nicio formă administrativă.
2. **Intervenția activă în ședințe:** În momentul în care, în cadrul unei ședințe cu părinții, se lansează atacuri la persoană, injurii sau presiuni la adresa unui părinte (indiferent de motiv),

cadrul didactic are obligația legală de a sista imediat ședința și de a raporta situația directorului instituției. Lipsa de reacție atrage răspunderea disciplinară directă a cadrului didactic.

3. **Moderarea canalelor digitale de comunicare:** Cadrele didactice care dețin calitatea de administratori ai grupurilor oficiale de comunicare cu părinții au obligația de a șterge și de a interzice orice mesaje ce vizează colectări de bani, liste de achitări, atacuri sau tentative de izolare a unor familii. Grupurile trebuie utilizate exclusiv pentru informări educaționale.
4. **Asigurarea tratamentului identic pentru copii:** Toate matineele, serbările și activitățile educaționale se desfășoară cu resursele instituției. Se interzice introducerea obligatorie în scenarii a unor elemente logistice private (costume identice închiriate, servicii comerciale) care ar putea duce la excluderea sau diferențierea vizuală a unui copil pe criterii financiare.
5. **Clauză de responsabilitate:** Încălcarea acestor obligații constituie abatere gravă de la Codul de etică al cadrului didactic și atrage răspunderea disciplinară conform legislației în vigoare. Sancțiunile se aplică proporțional cu gravitatea faptei și pot include avertisment, muștrare, muștrare aspră, concediere sau retrogradarea gradului didactic/managerial. În cazul unor încălcări grave, se notifică instituțiile statului abilitate cu realizarea cercetării contravenționale sau penale.